

Quicksan
Wet natuurbescherming

**Langelaan 4
te Surhuisterveen**

projectnummer

210339

TITELBLAD

RAPPORT			
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Langelaan 4 te Surhuisterveen		
Projectnummer	210339		
Auteur	M. Bosloper		
Controle en vrijgave	R.J.W. Huls		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	6 september 2021	Vigerende versie
Paraaf vrijgave			

OPDRACHTGEVER	
Naam	Ontwikkelbedrijf Knarrenhof 9 BV
Contactpersoon	dhr. P. Prak
Adres	Lageweg 17, 9479 TA NOORDLAREN

UITGEVOERD DOOR		
		
info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Zuidwolde Industrieweg 20 7921 JP Zuidwolde Tel: 0528 373 982	Kantoor Appingedam Opwierderweg 160 9902 RH Appingedam Tel: 0596 633 355	Kantoor Almere Transistorstraat 91-34 1322 CL Almere 036 82 00 397

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Langelaan 4 te Surhuisterveen, in opdracht van Ontwikkelbedrijf Knarrenhof 9 BV. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2021 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2021 Surhuisterveen_210339_Langelaan 4_QS

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen.....	5
1.4	Bronnenonderzoek.....	7
1.5	Veldinspectie.....	7
1.6	Toetsing	7
2.	EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN	8
2.1	Natura 2000	8
2.2	Natuurnetwerk Nederland	9
2.3	Houtopstanden	9
3.	EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING	11
3.1	Voorselectie soortgroepen	11
3.2	Flora	11
3.3	Broedvogels	11
3.4	Vleermuizen	13
3.5	Grondgebonden zoogdieren.....	15
3.6	Overige soorten.....	15
4.	CONCLUSIE EN ADVIES	16
4.1	Gebiedsbescherming en houtopstanden	16
4.2	Soortenbescherming	17
4.3	Advies en vervolgstappen	17
4.4	Verantwoording	18
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	19
BIJLAGEN		
1	Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland	
2	Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten	
3	Uittreksel NDFP	
4	Fotoreportage locatie	

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van het schoolgebouw ter plaatse van Langelaan 4 te Surhuisterveen.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het project. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming

In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Fryslân is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Houtopstanden

Er staan bomen nabij de te slopen bebouwing. Onduidelijk is of bomen/struweel verwijderd gaan worden, echter omdat die zo dicht tegen bebouwing staan lijkt dat tenminste voor een deel van de opgaande begroeiing redelijk te verwachten. Het onderzoek kijkt volledigheidshalve daarom ook naar houtopstanden.

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels. Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Langelaan 4, in het centrum van Surhuisterveen (figuur 1.1). De locatie betreft een schoolgebouw met een schoolplein, fietsenstalling, kleine bijgebouwen en gazons.

Op de locatie zelf en in een straal van circa 200 meter (hemelsbreed) daaromheen ontbreekt oppervlaktewater. Groter opgaand groen in de vorm van bomen en wat struweel rondom is (beperkt) aanwezig op de locatie.

Het om de locatie gelegen gebied betreft een dorpskern van behoorlijk formaat, terwijl het rond Surhuisterveen gelegen landschap zich kenmerkt door een coulissenlandschap (m.n. Elzenwallen/-singels) en agrarisch gebruik (m.n. grasland). Gezien de positie van de locatie in het dorp en het contrast met het buiten het dorp aanwezige biotoop, valt op voorhand te verwachten dat ecologische relaties beperkt zijn.

Figuur 1.2 tot en met 1.5 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1.1 Regionale ligging onderzoeksgebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: PDOK)

Figuur 1.2: Aanzicht voorzijde locatie

Figuur 1.3: Aanzicht achterzijde locatie

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om de bebouwing ter plaatse te slopen. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig. Een uitvoeringsmoment hiervoor is nog onbekend.

1.4 Bronnenonderzoek

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 24-8-2021 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2021) van de afgelopen 10 jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van 1 kilometer rond het plangebied. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (ravn.nl en verspreidingsatlas.nl).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartviewers nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

1.5 Veldinspectie

Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 24-08-2021 (droog, onbewolkt, windkracht 2 Bft, temperatuur 15°C) is uitgevoerd. Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn.

1.6 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Ten aanzien van (eventuele) bomenkap is beoordeeld of het beschermingsregime vanuit de Wnb ten aanzien van beschermde houtopstanden van toepassing is, en of vervolgstappen aan de orde zijn. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

2. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

2.1 Natura 2000

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn in afbeelding 2.1 weergegeven. Deze zijn alle gelegen op circa 12,5-13,5 kilometer afstand van de locatie.

Figuur 2.1 Globale ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Bron: PDOK en <https://www.natura2000.nl/gebieden>).

Mogelijke effecten

Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer et al. 2014, 2006) kan de categorie bouw in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied op grote afstand van de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, beperken eventuele effecten zich tot externe werking. Vanwege de afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (>12,5 kilometer), de bufferende werking van de om de locatie liggende bebouwingkern, de potentiële effecten, zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden effecten - met uitzondering van stikstofdepositie - op voorhand uitgesloten.

Met de inwerkingtreding van de nieuwe stikstofwet (Wet stikstofreductie en natuurverbetering) geldt er per 1 juli 2021 een vrijstelling voor de tijdelijke realisatiefase ten aanzien van bouw-, sloop- en eenmalige aanlegactiviteiten (Staatsblad, 2021). Het aspect stikstof speelt hierdoor in het vergunningetraject alleen nog een rol bij stikstofdepositie in de gebruiksfase. Deze quickscan is uitgevoerd ten behoeve van sloop, waarbij (in afwachting van nieuwe ontwikkeling) er in de gebruiksfase (braakliggend) géén stikstofbelasting plaatsvindt. Er zijn geen vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000 nodig.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging plangebied t.o.v. het NNN en natuur buiten het NNNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 4 kilometer afstand ten noordwesten, nabij Kootstertille. In het gebied tussen Surhuisterveen en Kootstertille is verder 'natuur buiten EHS' aangewezen, dit betreft vrijwel uitsluitend (restanten van) zgn. Pingoruïnes, waarvan de dichtstbijzijnde op circa 1 kilometer ten west-noordwesten van Surhuisterveen gelegen is.

Figuur 3.2 Ligging projectgebied t.o.v. NNN en 'natuur buiten EHS' (lichtblauwe cirkels)

Effectbeoordeling

Gezien de grotendeels afwezigheid van ecologische relaties tussen het biotoop op de locatie en het NNN, de bufferende werking van de bebouwde kom rondom de locatie en de aard van de voorgenomen ontwikkeling, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

2.3 Houtopstanden

Ten tijde van de uitvoering van deze quickscan is nog onbekend of en hoe opgaand groen verwijderd wordt. Het valt echter te verwachten dat bij sloop van de bebouwing, bomen die zich daar direct rondom bevinden gekapt worden. Derhalve hebben wij voor kap van opgaand groen wel de juridische bescherming en ecologische status beoordeeld.

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt, en
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Achtkarspelen is qua bronnen erg onduidelijk over de vaststelling van de bebouwde kom boswet¹, deze zou zijn vastgesteld in bestemmingsplannen. Dit is echter niet eenvoudig terugvindbaar, maar gezien de ligging in het centrum van Surhuisterveen gaan wij ervan uit dat de opstanden onder de 'bebouwde kom boswet', dus onder de reikwijdte van de APV vallen. Op basis van de ligging binnen de bebouwde kom Wnb kan dan geconcludeerd worden dat het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet geldt. Vervolgstappen (zoals een omgevingsvergunning) in het kader van het gemeentelijke beleid ten aanzien van kap van bomen aan de orde zijn. De gemeente zal verdere duidelijkheid moeten verschaffen over de eventuele noodzaak voor een kapvergunning.

¹ Terugvindbaar is wel de bomenverordening 1996, via:
<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR39911/1#d131014206e56>

3. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

3.1 Voorselectie soortgroepen

Vanwege de eigenschappen van het plangebied zijn niet op alle beschermde soortgroepen effecten te verwachten. Aangezien binnen en in een ruim gebied rondom het plangebied oppervlaktewater ontbreekt, is aanwezigheid van vissen en (voortplanting van) amfibieën en libellen op voorhand uitgesloten.

3.2 Flora

Binnen het plangebied is qua groter opgaand groen berk, conifeer sp., wilg, es en lijsterbes aanwezig. Omdat de school nu leegstaat en het beheerregime nu minder intensief is, beginnen zich enkele pioniersoorten te vestigen: braam, zomprus, en veel bleekgele droogbloem.

Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (grotendeels betegeld, gazon en struweel tot voor kort intensief beheer) en de bekende verspreidingsgegevens echter uitgesloten.

Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Invasieve exoten

Invasieve exoten (van de Unilijst exoten) zijn niet waargenomen.

3.3 Broedvogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest

In het plangebied is struweel en zijn enkele hogere bomen aanwezig. Het plangebied is daarmee geschikt als (potentiële) nestlocatie voor enkele vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Voor categorie 5 soorten die ter plaatse hun nest zouden kunnen hebben zijn in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig: het biotoop rondom de school kent een vergelijkbaar gebruik en is overeenkomstig qua foerageer- en nestelmogelijkheden. Denk aan bijvoorbeeld koolmees, pimpelmees en spreeuw. Nesten van categorie 5 soorten zijn daarom buiten het broedseizoen niet beschermd.

Het pand en omliggende terrein biedt geen mogelijkheden voor soorten met jaarrond beschermd nest uit de categorie 1 t/m 4.

Gierzwaluw

Potentiële nestplaatsen van gierzwaluw worden uitgesloten, aangezien het pand vrij laag is (vrijwel geheel <3,5 meter) en geen geschikte entreemogelijkheden voor gierzwaluw zijn waargenomen.

Afbeelding 3.1: gevels zijn vrijwel overal te laag voor gierzwaluw, schuin dak is niet aanwezig en geschikte toegang ontbreekt voor gierzwaluw

Huismus

Het pand is voor huismus ontoegankelijk. Huismus, die over het algemeen goed waar te nemen is in de nabijheid van vaste verblijfplaatsen, zijn ook niet waargenomen (gezien of gehoord). De enige waarneming duidt op incidenteel verblijf, zijn poep-/urinesporen op kolommen aan de oostzijde van het gebouw (afbeelding 3.2). Omdat hier geen entree tot het gebouw zichtbaar is, gaan wij ervan uit dat dit, als dit al van huismus is, incidenteel verblijf betreft - en niet een nestpositie.

Figuur 3.2: op de gemetselde kolommen zijn urine-Sporen van vogels zichtbaar. Nestgelegenheid lijkt Zich hier echter niet te bevinden.

Ransuil

De coniferen aan de voorzijde van de school bieden een geschikte positie als roestplaats voor Ransuil. Om die reden is deze positie aanvullend geïnspecteerd op de aanwezigheid van urinesporen en braakballen. Die zijn niet aangetroffen, terwijl bij gebruik in dit kalenderjaar dat redelijkerwijs wel zou moeten worden waargenomen. Bij afwezigheid van deze sporen wordt ervan uitgegaan dat de coniferen géén roestplaats voor Ransuil betreft.

Buizerd

Van buizerd wordt melding gemaakt in het NDFF. Gezien de positie in het dorp (te druk en dichtbebouwd) en te geringe hoogtes van bomen ten opzichte van het menselijk gebruik is er met zekerheid geen buizerdnest ter plaatse aanwezig (geweest).

Andere soorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte broedgelegenheid.

Vervolgstappen ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aan de orde.

Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Het plangebied biedt (in bosjes rondom, en mogelijk op het dak) geschikt broedgelegenheid voor broedvogels, met name in het opgaand groen (zie ook paragraaf 2.1). Het plangebied maakt zeker onderdeel uit van het foerageergebied van diverse vogels van urbaan milieu. Tijdens het veldbezoek zijn deze echter niet waargenomen. Gezien de mate waarin het gebied rondom de school gelijkenis kent qua inrichting/biotoop betreft het geen essentieel foerageergebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen.

Geadviseerd wordt de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, zodat geen sprake is mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van maart tot september. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Bij uitvoering van de werkzaamheden *in* het broedseizoen is het niet mogelijk alle nestlocaties vóór het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels: met name het opgaande groen is onmogelijk vrij te houden van vogels. Aanbevolen wordt dan te kiezen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te werken, zodat vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheid zullen zoeken.

Wanneer de werkzaamheden niet voor het broedseizoen kunnen worden opgestart, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

3.4 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

De bomen ter plaatse zijn nog relatief jong en kennen geen geschikte holtes waarin verblijf door vleermuizen mogelijk is.

Het pand is voor vleermuizen weinig toegankelijk – vrijwel alle bouwdelen zijn zeer sluitend afgedicht – maar kent toch mogelijkheden voor verblijf door vleermuis; er zijn incidenteel open stootvoegen aanwezig (afbeelding 3.2) in met name de oude gevels van het gebouw. Verder zijn (recent, in 2021) op meerdere posities openingen in de gevels gemaakt voor asbestonderzoek. De spouw is voor zover waargenomen grotendeels ongeïsoleerd.

Afbeelding 3.2: open stootvoegen bovenin gevel en boven kozijn, tevens openingen in gevel t.g.v. asbestonderzoek.

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Het pand is potentieel geschikt als paar- zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen wordt in verband met de geringe bouwhoogte niet verwacht binnen het plangebied.

Vliegroute

De straten in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het geen essentiële vliegroutes. Bovendien worden bij de werkzaamheden deze mogelijke vliegroutes niet aangetast. Werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats, zodat ook geen sprake is van (aanvullende) lichtverstoring. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Aangezien de werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

3.5 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de habitateisen, de terreinkenmerken en het veldbezoek uitgesloten. Wel kunnen steenmarter en egel verwacht worden, laatstgenoemde kent een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling terwijl eerstgenoemde geen verblijf van enig belang heeft op de locatie (het pand is onvoldoende toegankelijk voor steenmarter). Tevens zijn algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals muizen en mol te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Fryslân vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.6 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater (in de ruime omgeving) worden vissen en (voortplanting van) amfibieën en libellen uitgesloten (zie ook paragraaf 4.1). Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt de aanwezigheid van beschermde reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

4. CONCLUSIE EN ADVIES

4.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming en houtopstanden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 12,5 kilometer afstand. Vanwege deze afstand en het feit dat het biotoop sterk afwijkt (dorpskern), waardoor ecologische relaties beperkt zijn, en op basis van de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn indirecte effecten met uitzondering van stikstofdepositie op voorhand uitgesloten. Aangezien deze quickscan uitgaat van de activiteit 'slopen', is in de gebruiksfase ("braakterrein") geen aanvullende stikstofbelasting aanwezig.

Voor emissie als gevolg van de tijdelijke realisatiefase geldt een vrijstelling van de vergunningplicht en hoeft geen berekening te worden gemaakt.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (ca. 4 kilometer tot NNN, 1,5 kilometer tot 'natuur buiten NNN'), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

Het plangebied ligt binnen de bebouwde komgrens Wnb van Surhuisterveen (uitgangspunt, gemeente dient hierover nader te informeren). Voor de betreffende te kappen bomen geldt het beschermingsregime vanuit de Wet natuurbescherming dan niet. Wel kunnen vervolgstappen vanuit de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van bomen van toepassing zijn.

4.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- De projectlocatie biedt in opgaand groen mogelijkheid voor vogels om tot broeden te komen. Dit betreft geen jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4 soorten niet verwacht, cat. 5 soorten hebben voldoende alternatief rondom de locatie). De nesten zijn wel beschermd tijdens het broedseizoen.
- Verblijfplaatsen (van enig belang voor) vleermuizen in bomen zijn uitgesloten; de opslag is vrij jong en geschikte holtes ontbreken;
- Verblijfplaatsen voor vleermuizen in de bebouwing zijn mogelijk. Weliswaar is het gebouw vrij gesloten, echter bieden plaatselijk stootvoegen en ontbrekende geveldelen wel invliegkansmogelijkheid. In dat geval is de spouw en zijn mogelijk holle ruimtes in het dak bereikbaar en geschikt als zomer, paar- of eventueel kraamverblijf.
- Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling (sloop) heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen.

4.3 Advies en vervolgstappen

Soortgericht nader onderzoek vleermuizen

Om te bepalen of er vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen diverse vogels tot broeden komen. Het betreft voor deze locatie op basis van de quickscan enkel soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn (maar, alle nesten zijn tijdens het broedseizoen beschermd). Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen.

Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Het lijkt op de locatie niet uitvoerbaar alle potentiële nestlocaties in struweel op de locatie voor een broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Daarom adviseren wij ervoor te kiezen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continue door te werken, zodat vogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheid zullen zoeken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren ongeschikt gemaakt kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Houtopstanden

Houtopstanden vallen op de locatie niet onder de reikwijdte van de Wnb maar onder de APV². Voor eventuele voorwaarden kap dient nadere informatie te worden verkregen van de gemeente (Achtkarspelen)

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.4 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

² Uitgangspunt, een duidelijke kaart van de 'bebouwde kom boswet / Wnb' is niet terugvindbaar binnen de scope van deze quickscan

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

BIJ12² (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12⁶. (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017).
Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Provincie Fryslân (2018). Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, 1 januari 2021.

Gemeente Achtkarspelen:

Bomenverordening Achtkarspelen 1996

Algemene plaatselijke verordening Achtkarspelen 2020, (APV 2020)

Internet

www.verspreidingsatlas

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 1-9-2021, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 24-08-2021, van www.NDFF.nl³

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (2020). Invasieve exoten – Unielijst. Geraadpleegd op 1-9-2021, van <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

Overheid (2020). Wetstekst Wet natuurbescherming. Geraadpleegd op 1-9-2021, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

Ruimtelijkeplannen (2020). Het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen. Geraadpleegd op 1-9-2021, van <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/index>

Geoloket PDOK, voor o.a. luchtfoto's:

https://service.pdok.nl/hwh/luchtfotorgb/wms/v1_0?request=GetCapabilities&service=wms

³ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE FRIESLAND

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Friesland	
Zoogdieren	<p>Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Steenmarter (<i>Martes foinés</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)</p>
Amfibieën	<p>Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)</p>

Bron: Provincie Fryslân (2018). Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017 - Bijlage I.

BIJLAGE 2

LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Conform Ministerie van EZ en provincies N-Br, N-H, Z-H, Gr, Fr, Fl, Ov, Zld, Gld, Dr, Utr. Voor Limburg, zie ommezijde.

Vogels jaarrond beschermde nesten

<i>soort</i>	<i>categorie</i>
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

Vogels met jaarrond beschermde nesten als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen

<i>soort</i>	<i>categorie</i>
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Brilduiker	5
Draaihals	5
Eidereend	5
Ekster	5
Gekraagde roodstaart	5
Glanskop	5
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Hop	5
Huiszwaluw	5
Ijsvogel	5
Kleine bonte specht	5
Kleine vliegenvanger	5
Koolmees	5
Kortsnavelboomkruiper	5
Oeverzwaluw	5
Pimpelmees	5
Raaf	5
Ruigpootuil	5
Spreeuw	5
Tapuit	5
Torenavalk	5
Zeearend	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5
Zwarte specht	5

uitleg:

<i>categorie 1:</i>	Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
<i>categorie 2:</i>	Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing
<i>categorie 3:</i>	Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
<i>categorie 4:</i>	Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
<i>categorie 5:</i>	Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

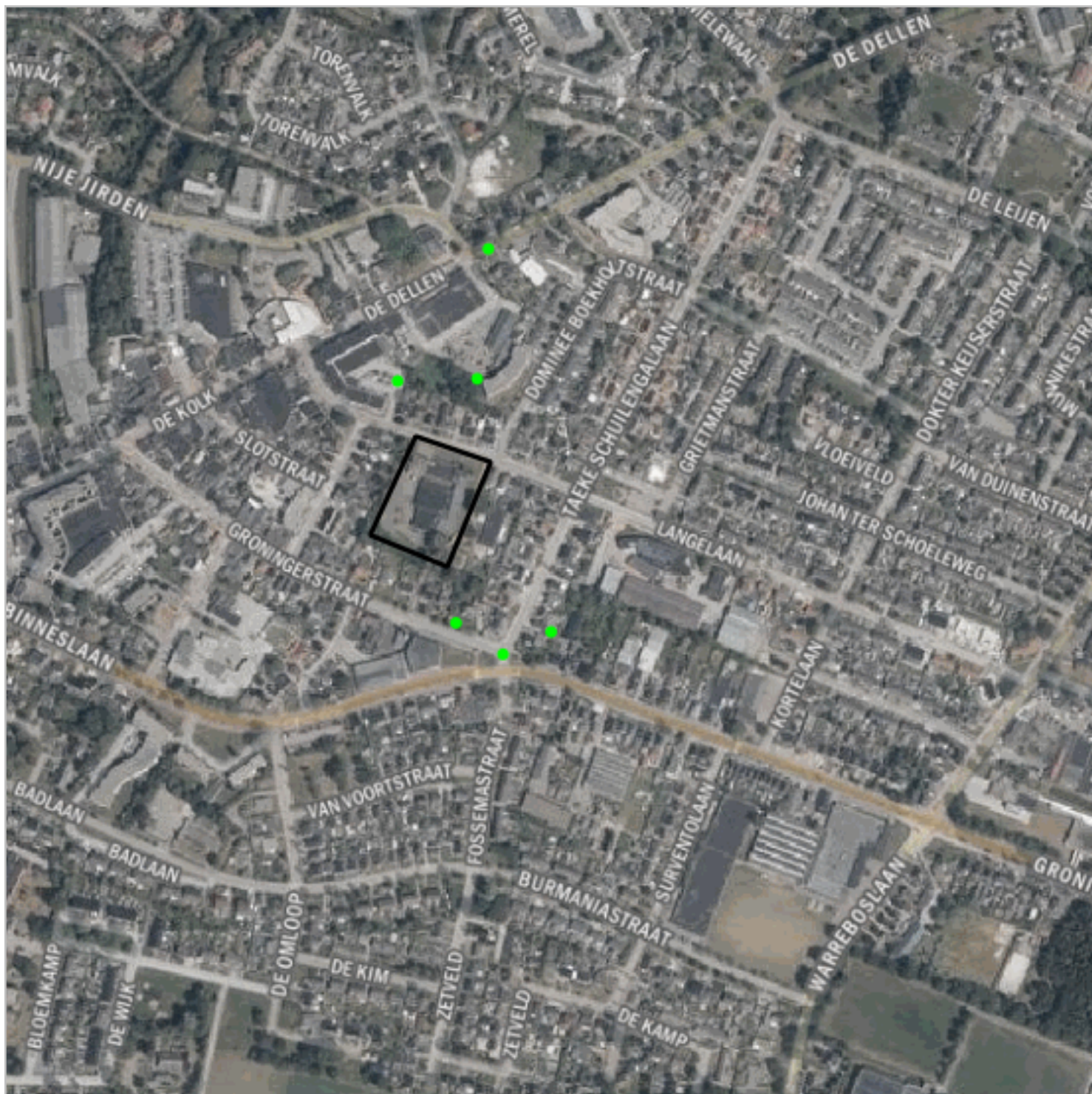
Bron: Ecologica

BIJLAGE 3 UITTREKSEL NDFF

BIJLAGE 4

FOTOREPORTAGE LOCATIE

Surhuisterveen

8 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²
- Middelpunt > 5km²
- Vlak

schaal 1 : 5000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Surhuisterveen

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
-------	------------	---------------	---------	------------	------------

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

Beleid		
Ffwet tabel 3		(4) 7
Buizerd		1
Huismus		4
Keep		1
Merel		1
Jaarrond beschermde nesten		(2) 5
Buizerd		1
Huismus		4
Jaarrond beschermde nesten (FL)		(2) 5
Buizerd		1
Huismus		4
Jaarrond beschermde nesten (LI)		(2) 5
Buizerd		1
Huismus		4
Jaarrond beschermde nesten (OV)		(2) 5
Buizerd		1
Huismus		4
RL: Gevoelig		(2) 5
Huismus		4
Keep		1
RL: Kwetsbaar		(1) 1
Boomgaardvuurzwam		1
SNL soorten		(1) 1
Keep		1
Wnb - Vogelrichtlijn		(1) 1
Merel		1

Surhuisterveen

Soortgroepen		
Vogels		(4) 7
Buizerd		1
Huismus		4
Keep		1
Merel		1
Schimmels		(1) 1
Boomgaardvuurzwam		1

